

KREATIVITET FÖR KONKURRENSKRAFT

Näringspolitiskt program

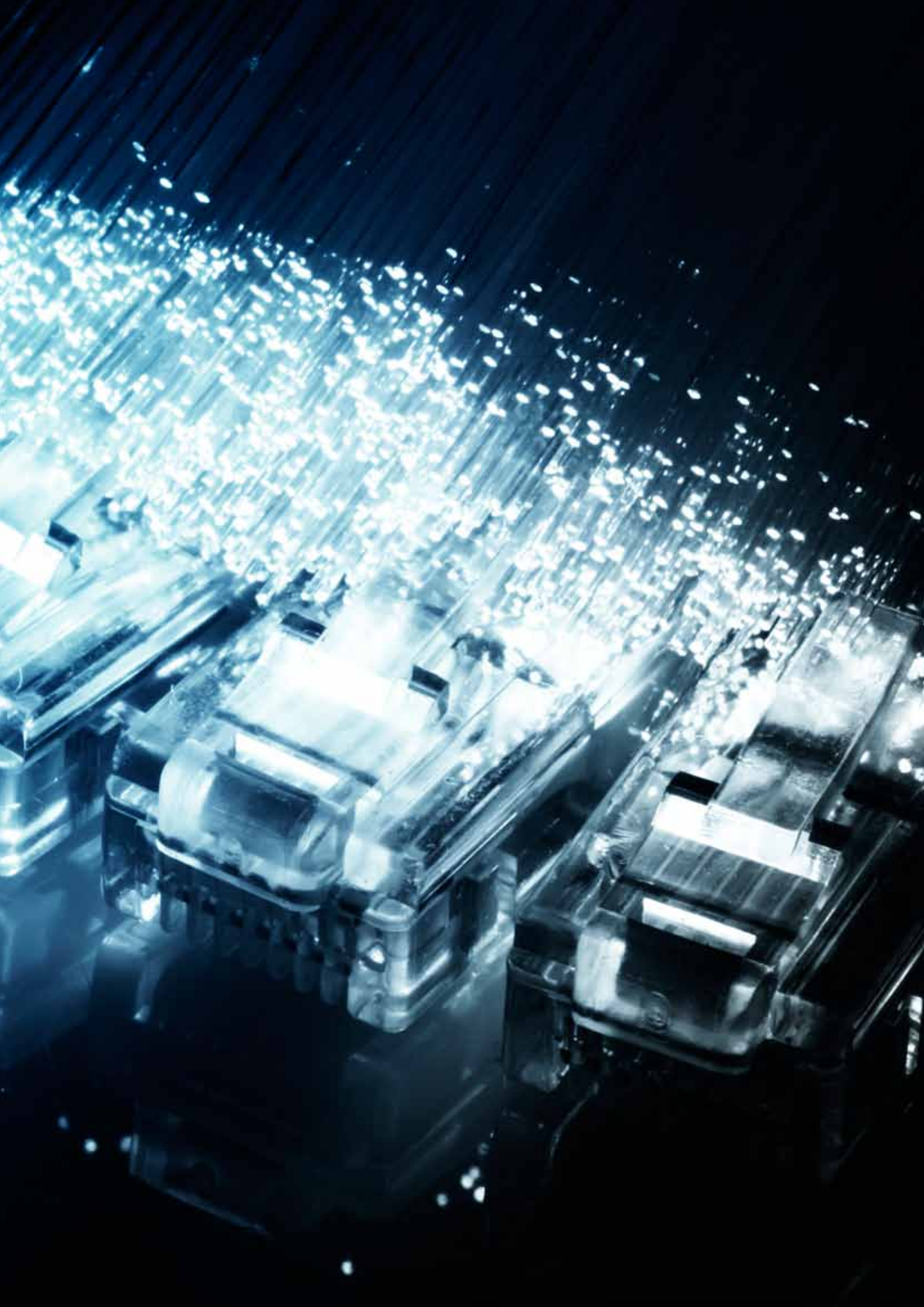
FÖRORD

Industrin har alltid varit viktig för Sverige. Landets välbefinnande bygger på industrins framgångar och rent ekonomiskt spelar den i dag en större roll än någonsin. Men världen förändras, nya länder utmanar med kunskapsintensiv produktion och svensk industris internationella konkurrenskraft kan inte tas för given. De konkurrensförutsättningar som vi i Sverige själva råder över måste därför ständigt optimeras. I detta näringspolitiska program lämnar vi våra förslag på åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen, stärka innovationsförmågan och förbättra arbetsmarknadens funktion.

Konkurrenskraft under högt omvandlingstryck har länge varit en svensk paradgren. I kombination med lekfullhet, experimentlusta och bra utbildning har svenska företag presterat en innovationskraft i världsklass. Den kraften måste förbli Sveriges fördel. I en globaliserad värld är kreativiteten Sveriges styrka.

Åke Svensson, vd Teknikföretagen
November 2011

VÅRA FÖRSLAG I KORTHET

Anpassningsförmåga för konkurrenskraft

- Förändrade konfliktregler som gör kollektivavtalens arbetsfred reell.
- Moderniserad lönebildning med decentraliserade löneavtal.
- Ökad anpassningsförmåga vid efterfrågefall.

Kreativiteten Sveriges styrka

- Industrirelevant utbildning för säkrad kompetensförsörjning.
- Kraftfulla satsningar på Strategiska innovationsområden.
- Effektiv struktur för kunskapsöverföring och innovationskluster.
- Strategisk forsknings- och utbildningssamverkan mellan industrin, akademi och institut.

Teknik är en del av lösningen

- Internationell harmonisering av standarder och produktkrav.
- Ambitiösa och relevanta miljökrav med effektiv handläggning.
- Investeringar i teknikutveckling.

Främja den industriella utvecklingen

- Ett skattesystem som främjar kompetens och konkurrenskraft.
- Säker energiförsörjning till konkurrenskraftigt och stabilt pris.
- Investeringar i infrastruktur.
- Ekonomisk stabilitet och enklare regler.

**”I EN
GLOBALISERAD
VÄRLD ÄR
KREATIVITETEN
SVERIGES
STYRKA.”**

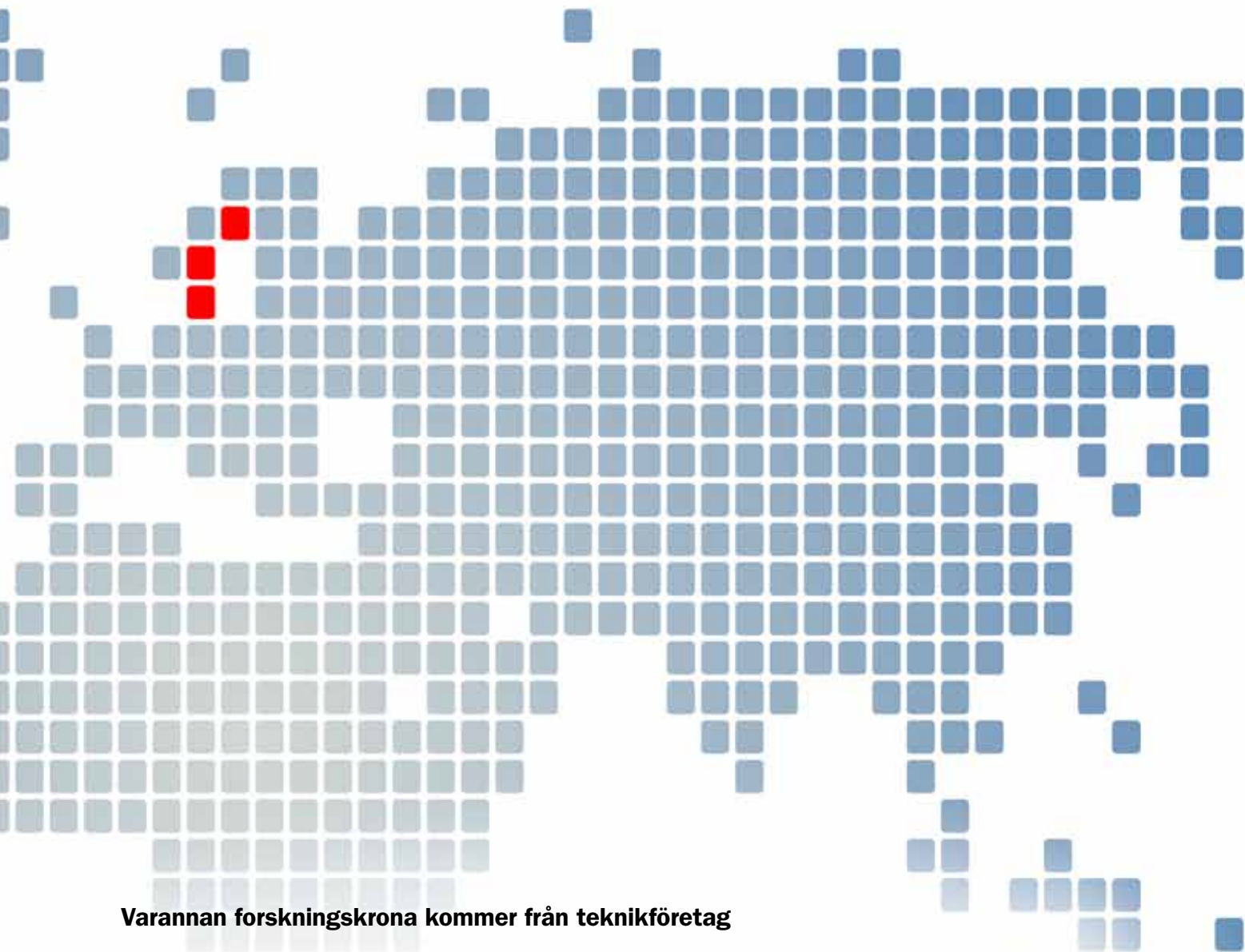
[1] SVENSK INNOVATIONSKRAFT GER KUNSKAPSINTENSIV EXPORT

En miljon jobb och halva exporten

Teknikföretagens 3 600 medlemsföretag med närmare 300 000 anställda står för nära hälften av den svenska varuexporten. Därtill är ungefär en tredjedel av tjänstexporten direkt kopplad till industrins varuexport. Svenska företag har även en stor lokal produktion på växande marknader som Kina, Indien och Brasilien som kompletterar exporten från Sverige. Framgångarna på världsmarknaden har bidragit till en positiv handelsbalans och bidrar till både jobb och välbefinnande i Sverige. För varje direkt anställd i teknikbranschen skapas dessutom ett flertal jobb i andra sektorer. Sammantaget bidrar teknikindustri och närliggande tjänsteföretag till uppemot en miljon jobb i Sverige.

Innovationskraft svensk konkurrensfördel

Både export och import har vuxit snabbare än BNP de senaste decennierna. I globaliseringens spår växer värdekedjorna i komplexitet och specialiseringen ökar. För Sveriges del har försäljning och produktion på växande marknader gjort den industriella verksamheten i Sverige mer kunskapsintensiv. Det visar sig bland annat i att svenska teknikföretag har klart fler tjänstemän än arbetare anställda. Samtidigt integreras företagens verksamheter alltmer över landsgränser och globala företagskulturer odlas fram. Utbytbarheten mellan företagens olika enheter ökar och omvärldsförhållandena skiftar ständigt. Även små skillnader i konkurrensförutsättningar kan få omedelbara konsekvenser.

Varannan forskningskrona kommer från teknikföretag

Teknikföretag står för varannan forskningskrona i Sverige och många av dem bedriver fortfarande huvuddelen av sin Forskning och Utveckling, FoU, här. Under de senaste tio åren har dock nästan hela ökningen av deras FoU-investeringar skett utomlands. I tillväxtländer som Kina, Indien och Brasilien utexamineras miljontals ingenjörer varje år. Med snabbt växande inhemska marknader och produktion blir dessa länder allt mer attraktiva för FoU-investeringar. Detta ställer nya krav på kunskapsnationen Sverige. Enbart hög utbildningsnivå är inte tillräckligt då företagen ständigt utvärderar de mest gynnsamma förutsättningarna i relation till kundbas, underleverantörskedja, kompetenstillgång och FoU-infrastruktur.

Konkurrensvillkor mäts på global skala

Företagens globala närvaro innebär att svenska teknikföretag har mångdubbelt fler anställda utomlands än i Sverige. De största koncernerna, vilka vi ofta betraktar som svenska, har fyra av fem anställda utanför Sverige. På samma sätt som svenska företag äger verksamhet utomlands är en betydande del av svenska teknikföretag också utlandsägda. Arbetskraftskostnadernas betydelse för investeringsbeslut blir därmed tydliga. Därför är det allvarligt att de svenska arbetskraftskostnaderna under senare år ökat snabbare än i euro-området. På växande marknader är nivåerna dessutom ofta många gånger lägre än i Sverige. Även om de ökar relativt snabbt så måste både ökningstakter och kostnadsnivåer i Sverige ses i globalt perspektiv, där också de nya konkurrentländerna ingår.

[2] ANPASSNINGSFÖRMÅGA FÖR KONKURRENSKRAFT

Förmåga till snabb anpassning i förändring är en förutsättning för att klara den internationella konkurrensen. Oförmåga att optimera produktion och pressa kostnader får snabbt negativa följder för företag och anställda. Företagen måste kunna styra sin verksamhet utifrån efterfrågan på marknader med ständigt skiftande behov. Efterfrågefall måste kunna mötas snabbt. De mest lämpade medarbetarna måste kunna behållas och placeras där de bäst bidrar till företagets konkurrenskraft. Därför måste det också vara möjligt att anpassa lön och andra förmåner till individens kompetens och prestation.

Avgörande är också att arbetskraftskostnaderna i Sverige ligger på rätt nivå i förhållande till globala konkurrenter. Den internationellt konkurrensutsatta industrin och de industrinära tjänsternas roll som märkessättare är därför central. Ändå kan facket inom andra sektorer, genom närmast oinskränkta möjligheter till stridsåtgärder, tilltvinga sig löneökningar över märket och undergräva fredsplikten i redan ingångna kollektivavtal.

Regelverken gällande konflikträtt, lönebildning och arbetstider är föråldrade. Det begränsar företagens möjligheter att växa och utvecklas i Sverige. Vi föreslår därför:

Förändrade konfliktregler

- Reglering av stridsåtgärder som gör att dessa måste vara proportionerliga i förhållande till den aktuella konflikten.
- Avskaffande eller begränsning av rätten till sympatiåtgärder så att arbetsfreden genom tecknande av kollektivavtal blir reell.

Moderniserad lönebildning

- Decentraliserade löneavtal som stärker den lokala lönebildningen och de enskilda företagens internationella konkurrenskraft.
- Lönedifferentiering som gör det möjligt för ungdomar att få ett första jobb och för anställda att höja sin lön till rätt nivå utan att byta arbetsplats.
- Kollektivavtal som inte innebär hinder då verksamhet och kostnadsläge snabbt måste anpassas i en krissituation.

Ökad anpassningsförmåga

- Mer anpassningsbara regler för arbetstidens längd och förläggning.
- Ökade möjligheter till flexibla anställningsformer och andra arrangemang för att knyta kompetens till företagen.
- Borttagande av hinder för utländska tjänste- och bemanningsföretag att verka i Sverige.
- Turordningsregler som gör att företagen kan behålla den personal som är mest lämpad utifrån deras behov.

[3] KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA

För att behålla den forskningsbas som internationella storföretag lagt i Sverige krävs kunskapsmiljöer i världsklass och en god kompetensförsörjning. Forskning, utbildning och innovation måste bilda ett väl fungerande sammanhang. Värnandet av IP-rättigheter och prioritering av FoU-resurser till styrkeområden med hög industrirelevans är tillsammans med en fördjupad samverkan mellan de olika forskningssystemen inom industrin och akademien avgörande för konkurrenskraften. Grundskole- och gymnasieutbildningar som ger goda kunskaper i matematik, naturvetenskap och teknik är tillsammans med attraktiva ingenjörsutbildningar avgörande för att täcka de framtida kompetensbehoven. All utbildning måste också hålla en hög internationell nivå. Vi föreslår därför:

Industrirelevant utbildning för säkrad kompetensförsörjning

- Prioritering av matematik, naturvetenskap och teknik i grund- och gymnasieskolan.
- Utbildningar för industrins behov på gymnasial och eftergymnasial nivå utformas i samverkan med näringslivet.

Kraftfulla satsningar på Strategiska innovationsområden

- FoU- och innovationssamverkansprogram för realisering av forskningsresultat i Sverige.
- Industriella demonstratorer i fullskala där radikalt ny teknik kan testas och möta en marknad.
- Innovationsupphandling som efterfrågar nya lösningar och driver på teknikutvecklingen.

Effektiv struktur för kunskapsöverföring och innovationskluster

- Större basfinansiering som stärker industriforskningsinstitutens roll i forsknings- och innovationssystemet.
- Utvecklade innovationskluster genom en tydlig myndighetsstruktur för kunskaps-, innovations- och teknikutveckling i samverkan.

Strategisk forsknings- och utbildningssamverkan

- Att samverkan blir ett kriterium för resurstilldelning till högskolan och industrierfarenhet meriterande vid tjänstetillsättning.
- Åtgärder för ökad personrörlighet mellan akademi, institut och industri.

[4] TEKNIK ÄR EN DEL AV LÖSNINGEN

Globaliseringen väver världen samman. Det skapar nya möjligheter. Samtidigt står världen inför enorma utmaningar i att förena tillväxt och växande behov med en ökande konkurrens om råvaror och energi. Svenska teknikföretag förser redan idag viktiga tillväxtmarknader och de samhällen som nu byggs upp med resurseffektiva och hållbara lösningar. Men för att kunna fortsätta göra det måste de få fokusera på innovation och utveckling. Högt ställda krav i internationellt harmoniserade regelverk är avgörande för att teknikföretag på ett effektivt sätt ska kunna utveckla, producera och sälja sina produkter på världsmarknaden. Vi föreslår därför:

Internationell harmonisering

- En EU-marknad med ambitiösa, relevanta och internationellt harmoniserade standarder.
- Förutsägbara, teknikneutrala och kostnadseffektiva produktkrav.
- Att produktkrav ska tillämpas på samma sätt i hela EU och att konkurrenshämmande och kostsamma nationella särkrav motarbetas.
- En stärkt marknadskontroll av att produkter uppfyller lagkrav så att de inte utgör en fara för människor och miljö eller snedvrider konkurrensen.
- Att tillverkarnas egna deklARATIONER och självtester ges ett ökat utrymme i regelverken.

Ambitiösa och relevanta miljökrav

- En effektiv och relevant tillståndsprövning utan onödig tidsfördröjning som hindrar strukturomvandling eller investeringar.
- Industrins ansvar för att åtgärda förorenad mark skall vara rimligt i förhållande till nuvarande verksamhet och risk.

Investeringar i teknikutveckling

- Effektiva och långsiktiga incitament för att öka spridningen av ny resurseffektiv teknik.

[5] FRÄMJA DEN INDUSTRIELLA UTVECKLINGEN

De konkurrensförutsättningar vi i Sverige själva kan styra över måste optimeras för att främja den industriella utvecklingen. Sveriges avsidens geografiska läge och glesa befolkningsstruktur kräver effektiva logistiklösningar och god tillgång på energi till stabila och konkurrenskraftiga priser. Ett skattesystem som präglas av långsiktighet och enhetlighet samt stimulerar till jobb och utveckling är också centralt. Vi föreslår därför:

Ett skattesystem för kompetens och konkurrenskraft

- Förändrad inkomstbeskattning så att teknikföretag kan rekrytera kompetens globalt till huvudkontor och forskningsavdelningar.
- Att beskattning av inkomst, avgiftsuttag och offentliga transfereringssystem stimulerar till jobb och utveckling på samtliga inkomstnivåer.
- Att bolagsskatten sänks till samma nivå som i viktiga konkurrentländer.

Säker energiförsörjning till konkurrenskraftigt pris

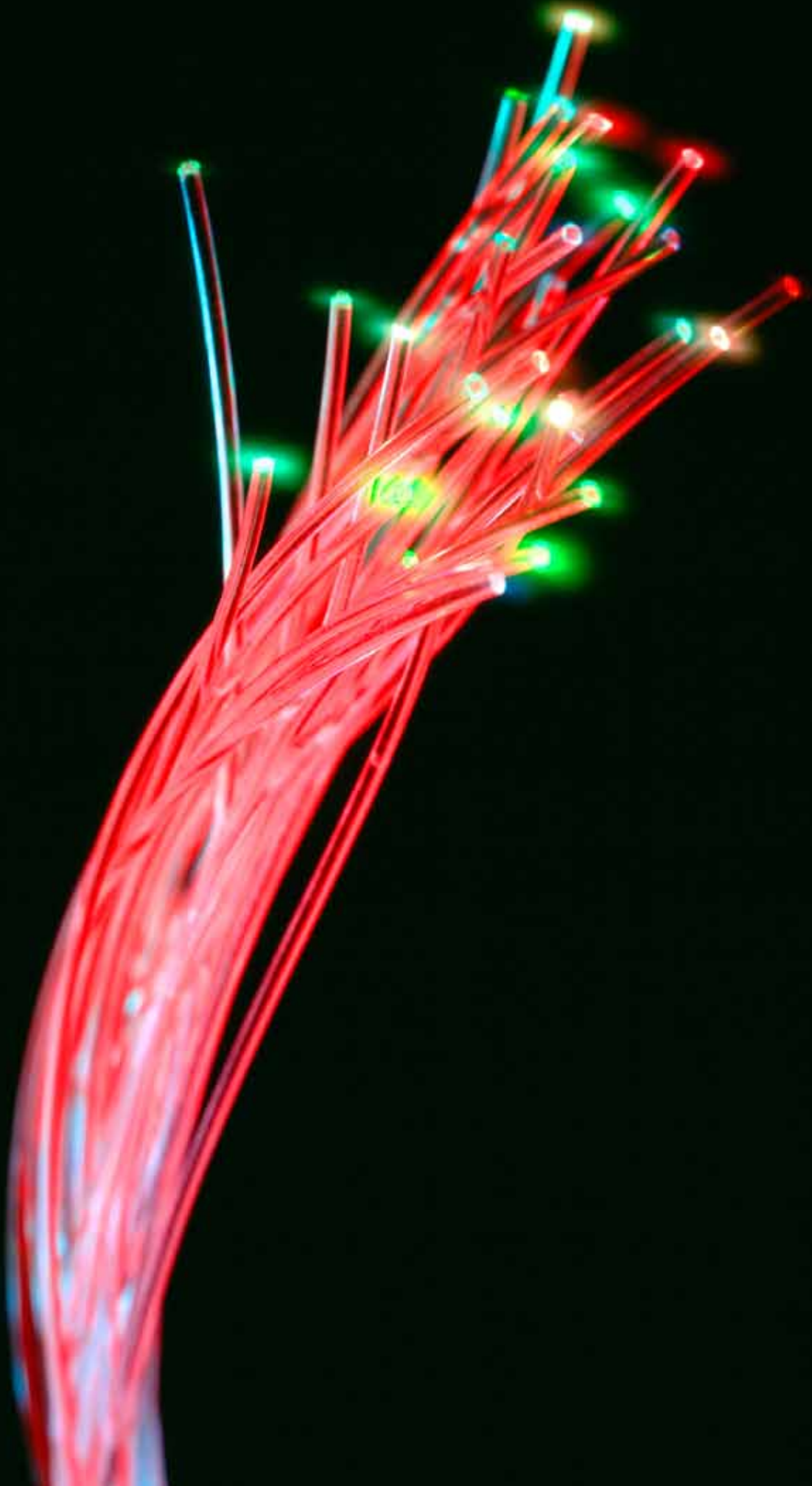
- Att etablering av ny klimatsnål elproduktion underlättas.
- Att energipolitiken ger stabila och långsiktiga spelregler.

Investeringar i infrastruktur

- Investeringar i underhåll och ny infrastruktur för att säkra industrins exportvägar, kompetens- och materialförsörjning.
- Investeringar i säkra och snabba dataförbindelser.

Ekonomisk stabilitet och enklare regler

- Att förutsättningarna i form av makroekonomiska spelregler och offentliga finanser förblir stabila.
- Fortsatt regelförenkling för minskade kostnader i företagen.

TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME

Teknikföretagen företräder 3 600 medlemsföretag. Några få har tiotusentals anställda med verksamhet över hela världen. Många andra har ett mindre antal medarbetare. En del säljer avancerade tekniska tjänster. Andra producerar komponenter eller produkter med hög kvalitet.

Teknikföretagens uppdrag är att stärka konkurrensförutsättningarna i Sverige och ge medlemsföretagen större utrymme att utveckla nya idéer som får svensk ekonomi att växa uthålligt och som gör världen litet bättre. Det gör vi genom förhandlingsstöd, kurser och rådgivning direkt till medlemsföretagen samt genom avtalsförhandlingar med de fackliga organisationerna.

Teknikföretagen stärker också medlemsföretagens konkurrenskraft genom att påverka beslut om arbetsrätt, produktkrav, utbildning och forskning. Och genom att få fler unga att vilja bli ingenjörer. Teknikföretagen tar även fram standardavtal och andra kontraktshjälpmedel som effektiviserar affärerna.

Teknikföretagen